

WA bestormd werd; korte tijd later werd het befaamde gebouw aan het Plein voor de leden gesloten en tot Duits officierscasino ingericht, de bezittingen werden verbeurd verklaard, de rijke bibliotheek verdween goeddeels naar het departement van volksvoorlichting en kunsten.

★

Joden werden in bijzondere mate slachtoffer van het optreden der WA en SA, met dien verstande dat de WA zich, gelijk reeds vermeld, van eind mei af hier en daar van anti-Joodse acties onthield.

In de eerste maanden van '41 was de WA er in de grote steden van het westen des lands toe overgegaan, eigenaars van café's, restaurants en hotels te dwingen, op of bij hun deur een bordje 'Verboden voor Joden' of 'Joden niet gewenst' op te hangen. In maart werd die actie tot andere delen van het land uitgestrekt; dit leidde o.m. tot incidenten in Maastricht, Eindhoven, Breda en Den Briel waar caféhouders in eerste instantie weigerden, de bordjes op te hangen. In Den Briel gebruikten de WA-mannen 'het dreigement dat zij de inventaris zouden vernietigen indien het bordje niet werd opgehangen.'¹ In april kwam het in Den Haag tot een systematische actie. Twee caféhouders hadden hier op het bordje 'Joden niet gewenst' het woordje 'niet' doorgestreept (heerbanleider Feenstra lichtte onmiddellijk Knolle, het hoofd van de *Sicherheitsdienst*, in), elders bleken de bordjes één of twee dagen nadat zij onder pressie aangebracht waren, weer verdwenen te zijn. Alleen al op de 21ste april werd er door een patrouille van vier WA-mannen bij vijf-en-vijftig café's en bars voor gezorgd dat de bordjes weer kwamen te hangen. Medio mei hingen ze evenwel nog steeds niet bij het hotel-restaurant 'De Witte Brug' en bij het restaurant 'Royal', hoewel, aldus Feenstra's klacht, *'diese beiden Lokale für das grösste Teil von Angehörigen der deutschen Wehrmacht besucht werden.'*² Ook bij de grote hotels en café's in Scheveningen hingen toen nog maar nauwelijks bordjes. Van de directeur van hotel 'Rauch' kreeg een WA-hopman te horen: 'Voor mijn part zat mijn terras vol Joden, dan verdien ik tenminste wat.'³ Vier weken later waren in heel Den Haag de meeste bordjes wéér verdwenen.

¹ Vergad. p.g.: Notulen, 3 april 1941, p. 4. ² Brief, 16 mei 1941, van J. E. Feenstra, vermoedelijk aan F. Knolle (NSB, 709). ³ Brief, 21 mei 1941, van de commandant van de WA-patrouille Scheveningen aan J. E. Feenstra (a.v.).